

บทบรรณาธิการ

คำถาม การถามคำให้การผู้ต้องหาที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปีในข้อหาความผิดต่อพระราชบัญญัติจราจร หากผู้ต้องหาไม่ได้ร้องขอ พนักงานสอบสวนจะต้องจัดให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์และพนักงานอัยการเข้าร่วมอยู่ด้วยในการสอบปากคำหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๓๔๓๒/๒๕๕๗ ความผิดฐานแข่งรถในทางโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานอื่นเป็นความผิดต่อพระราชบัญญัตินั้นเป็นกรณีความผิดอื่นซึ่งกฎหมายมิได้บังคับว่าพนักงานสอบสวนต้องจัดให้นักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์และพนักงานอัยการเข้าร่วมการสอบปากคำผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔/๒ ประกอบ ๑๓๓ ทวิ แต่อย่างไรก็ดี ประกอบกับผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็กไม่ได้ต้องการให้บุคคลดังกล่าวเข้าร่วมในการสอบปากคำ ในชั้นสอบสวนสอบสวนจำเลยให้การรับสารภาพตลอดข้อกล่าวหา พนักงานสอบสวนไม่ได้ชี้แจงบังคับให้จำเลยสัญญาหรือหลอกลวงจำเลยแต่อย่างใด จำเลยยังให้ข้อเท็จจริงว่าก่อนเกิดเหตุจำเลยได้ขับรถมาที่ถนนราชดำเนินพบว่ามีกลุ่มวัยรุ่นกำลังขับรถจักรยานยนต์แข่งขันความเร็วกันอยู่ จำเลยจึงได้ร่วมแข่งขันด้วย หลังจากแข่งขันและปรากฏว่ามีเจ้าพนักงานตำรวจมาทำการจับกุมซึ่งสอดคล้องกับคำให้การของจำเลย ในบันทึกคำให้การชั้นสอบสวนที่ระบุว่าพนักงานสอบสวนได้ถามจำเลยแล้วว่าต้องการให้พนักงานสอบสวนจัดให้ให้การต่อหน้าพนักงานอัยการนักสังคมสงเคราะห์หรือนักจิตวิทยาหรือไม่ ซึ่งระบุว่าจำเลยตอบว่าไม่ต้องการ ข้อเท็จจริงประกอบคำรับสารภาพของจำเลยที่ให้ไว้ต่อพนักงานสอบสวนตามบันทึกคำให้การ จึงชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔/๒ ประกอบมาตรา ๑๓๓ ทวิ และเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของจำเลยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖ แล้ว ศาลจึงนำคำรับสารภาพในชั้นสอบสวนของจำเลยดังกล่าวมาฟังประกอบพยานหลักฐานอื่นของโจทก์เพื่อลงโทษจำเลยได้

คำถาม โจทก์ฟ้องกล่าวหาจำเลยในคดีความผิดฐานลักทรัพย์ ศาลอุทธรณ์พิจารณาได้ความว่าการกระทำของจำเลยเป็นคดีความผิดข้อโจทก์ โจทก์ฎีกา ดังนี้ ระหว่างพิจารณาของศาลฎีกาโจทก์จะยื่นคำร้องขอถอนฟ้องได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๖๗๙๓/๒๕๕๗ แม้โจทก์ฟ้องกล่าวหาจำเลยในความผิดฐานลักทรัพย์ซึ่งเป็นคดีความผิดต่อแผ่นดิน แต่เมื่อศาลอุทธรณ์พิจารณาได้ความจริงว่าการกระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานฉ้อโกงและลงโทษจำเลยตามข้อเท็จจริงที่ได้ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๒ วรรคสาม และยังไม่มีการแก้ไขคำพิพากษาศาลสูงเปลี่ยนแปลงแก้ไข กรณีย่อมต้องถือว่าคดีนี้เป็นคดีความผิดต่อส่วนตัว ซึ่งโจทก์ชอบที่จะถอนฟ้องในเวลาใดก่อนคดีถึงที่สุดก็ได้ และเมื่อโจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องโดยจำเลยไม่คัดค้านจึงอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องได้ และสิทธินำคดีอาญามาฟ้องย่อมระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒)

คำถาม จำเลยให้การว่าฟ้องโจทก์ขาดอายุความตามบทบัญญัติมาตราหนึ่ง ศาลจะหยิบยกบทบัญญัติเรื่องอายุความในบทมาตราอื่นที่จำเลยไม่ได้ให้การต่อสู้ไว้ขึ้นวินิจฉัยได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษากฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษากฎีกาที่ ๗๑๙๑/๒๕๕๘ จำเลยทั้งสองฎีกาว่า จำเลยทั้งสองยกอายุความขึ้นต่อสู้ไว้ชัดแจ้งในคำให้การ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๗๗ และถึงแม้อายุความที่จำเลยทั้งสองยกขึ้นต่อสู้ในคำให้การจะต่างไปจากคำวินิจฉัยของศาลชั้นต้น แต่ยังคงตรงกับประเด็นข้อพิพาทแห่งคดีที่เกิดขึ้น ศาลชั้นต้นย่อมยกอายุความขึ้นวินิจฉัยให้ตรงตามรูปคดีได้นั้น

เห็นว่า ปัญหาว่าคดีขาดอายุความหรือไม่ ไม่ใช่ข้อกฎหมายอันเกี่ยวข้องกับ **ความสงบเรียบร้อยของประชาชน**ที่ศาลจะยกขึ้นวินิจฉัยได้เอง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๒ (๕) แต่เป็นเรื่องที่จำเลยทั้งสองจะต้องให้การต่อสู้คดีทั้งคำให้การในคดีส่วนแพ่งจำเลยทั้งสองต้องแสดงโดยชัดแจ้งว่า จำเลยทั้งสองยอมรับหรือปฏิเสธข้ออ้างของโจทก์ทั้งสิ้นหรือแต่บางส่วนรวมทั้งเหตุแห่งการนั้น ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๗๗ วรรคสอง ซึ่งตามคำให้การของจำเลยทั้งสองแสดงโดยชัดแจ้งในคำให้การว่าฟ้องโจทก์ขาดอายุความ ๒ ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๕ โดยอ้างเหตุว่า จำเลยทั้งสองทำหนังสือรับสภาพหนี้หลังจากผิดนัดชำระค่าเช่าหลายปี เช่นนี้ เป็นกรณีจำเลยทั้งสองให้การว่ารับสภาพความรับผิดโดยมีหลักฐานเป็นหนังสือ จึงมีกำหนดอายุความ ๒ ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๕ จำเลยทั้งสองไม่ได้ให้การต่อสู้ว่าฟ้องโจทก์ขาด

อายุความ ๕ ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๓ (๓) ประกอบมาตรา ๑๙๓/๑๔ (๑) และ ๑๙๓/๑๕ ศาลจึงไม่อาจหยิบยกอายุความ ๕ ปี ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๓ (๓) ขึ้นวินิจฉัยชี้ขาดคดีได้ เพราะเป็นการวินิจฉัยนอกเหนือไปจากคำให้การของจำเลยทั้งสอง ต้องห้ามตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๔๒ วรรคหนึ่ง

คำถาม ผู้เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้านี้ตามคำพิพากษาโดยผลของกฎหมายมีสิทธิร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาหรือไม่

ศาลชั้นต้นยกคำร้องขอให้ขยายระยะเวลาบังคับคดีหรือยกคำขอออกหมายบังคับคดีเป็นคำสั่งระหว่างพิจารณาหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๘๓๔/๒๕๕๘ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ บัญญัติว่า “ถ้าคู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายแพ้คดี (ลูกหนี้ตามคำพิพากษา) มิได้ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทั้งหมดหรือบางส่วน คู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายชนะ (เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา) ชอบที่จะร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นได้ภายในสิบปีนับแต่วันมีคำพิพากษาหรือคำสั่งโดยอาศัยและตามคำบังคับที่ออกตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้น” ผู้ร้องอ้างว่าผู้ร้องเป็นบริษัทบริหารสินทรัพย์และเป็นสถาบันการเงินตามพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ และโจทก์โดยบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย ผู้เข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนโอนขายสิทธิเรียกร้องตามคำพิพากษาให้แก่ผู้ร้อง พระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗ บัญญัติว่า “ในการโอนสินทรัพย์จากสถาบันการเงินไปให้บริษัทบริหารสินทรัพย์ ถ้ามีการฟ้องบังคับสิทธิเรียกร้องเป็นคดีอยู่ในศาล ให้บริษัทบริหารสินทรัพย์เข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทน...และในกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาบังคับตามสิทธิเรียกร้องนั้นแล้ว ก็ให้เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้านี้ตามคำพิพากษานั้น” เมื่อผู้ร้องได้รับโอนสินทรัพย์จากโจทก์ตามพระราชกำหนดดังกล่าว ผู้ร้องย่อมเข้าสวมสิทธิเป็นเจ้านี้ตามคำพิพากษาโดยผลของกฎหมายมีสิทธิร้องขอให้บังคับคดีตามคำพิพากษาได้ ส่วนการยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาการบังคับคดีนั้น แม้ขณะยื่นคำร้องศาลยังไม่มีคำสั่งให้ผู้ร้องเข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทนโจทก์ แต่ผู้ร้องเป็นเจ้านี้ตามคำพิพากษาโดยผลของพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๑ ให้สิทธิเจ้านี้ตามคำพิพากษาร้องขอบังคับคดี จึงเป็นบุคคลผู้มีสิทธิกระทำการแทนโจทก์

เป็นคู่ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑ (๑๑) มีสิทธิยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาการบังคับคดีและคำขอออกหมายบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๓ ได้

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๘ บัญญัติว่า ก่อนศาลชี้ขาดตัดสินคดี ถ้าศาลมีคำสั่งอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ คือ (๒) มีคำสั่งเกี่ยวกับคำขอเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของคู่ความในระหว่างการพิจารณา หรือมีคำสั่งอันเกี่ยวกับคำขอเพื่อจะบังคับคดีตามคำพิพากษาต่อไป คู่ความย่อมอุทธรณ์ได้ภายในกำหนดหนึ่งเดือนนับแต่วันมีคำสั่ง การที่ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ขยายระยะเวลาการบังคับคดีมีลักษณะเช่นเดียวกับคำขอเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของคู่ความในระหว่างการพิจารณา ส่วนคำขอออกหมายบังคับคดีเป็นเรื่องเกี่ยวกับคำขอเพื่อจะบังคับคดีตามคำพิพากษา เพราะหากศาลฎีกามีคำสั่งให้ผู้ร้องเข้าสวมสิทธิแทนโจทก์เมื่อพ้นระยะเวลาการบังคับคดีแล้ว ย่อมไม่มีประโยชน์อันใดเนื่องจากไม่อาจบังคับเอาแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาได้ เมื่อศาลชั้นต้นมีคำสั่งยกคำร้องและคำขอดังกล่าว จึงเป็นคำสั่งอันเกี่ยวกับคำขอเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของคู่ความในระหว่างการพิจารณาและมีคำสั่งอันเกี่ยวกับคำขอเพื่อจะบังคับคดีตามคำพิพากษิตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๘ (๒) มิใช่คำสั่งระหว่างพิจารณา

คำถาม จำเลยให้การต่อสู้เรื่องฟ้องโจทก์เคลือบคลุมแต่ระหว่างพิจารณาขอสละประเด็นดังกล่าว ดังนี้ จำเลยจะอุทธรณ์ในเรื่องฟ้องเคลือบคลุมได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๖๐๒/๒๕๕๘ แม้จำเลยที่ ๑ ให้การต่อสู้ในประเด็นเรื่องฟ้องโจทก์เคลือบคลุม แต่ในระหว่างการพิจารณาคดีจำเลยที่ ๑ แถลงต่อศาลชั้นต้นขอสละประเด็นเรื่องฟ้องโจทก์เคลือบคลุม จึงไม่มีประเด็นข้อพิพาทเรื่องฟ้องโจทก์เคลือบคลุมอีกต่อไป จำเลยที่ ๑ หมดสิทธิที่จะอุทธรณ์และฎีกา ฎีกาของจำเลยที่ ๑ ในเรื่องฟ้องโจทก์เคลือบคลุม ถือเป็นเรื่องที่ไม่ได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น ต้องห้ามมิให้ฎีกาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๔๙ วรรคหนึ่ง

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ